

Nr 8.*Utlåtande i anledning av väckta motioner angående tryckning av en förteckning över bondeståndets ledamöter under tiden 1600—1697.*

I två till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisade likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 109 av herr *Heiding* jämte sju av kammarens övriga ledamöter och den andra inom andra kammaren under nr 128 av herr *Pettersson* i Dahl jämte sju av kammarens övriga ledamöter, har hemställts, att riksdagen måtte anvisa medel från förslagsanslaget till riksdagskostnader för tryckning i en upplaga av 500 exemplar av en i motionerna omförmäld förteckning över bondeståndets ledamöter under tiden 1600—1697.

Till stöd för ifrågakvarande förslag anföres i motionen I: 109 följande:

Vid 1935 års riksdag väcktes motioner i riksdagens båda kamrar om tryckning av en av dåvarande materialförvaltaren Ludvig Mårtensson upprättad förteckning av bondeståndets ledamöter under tiden 1710—1800. Motionärerna framhöllo »att en sådan förteckning över bondeståndets ledamöter, som här föreligger, skulle, om den utgaves, på ett synnerligen värdefullt sätt meddela upplysning utöver det större arbetet Riksdagens historia ej minst därigenom att ett större material framlades till ökad kännedom om bondeståndets sociala historia och det personliga sambandet mellan riksdagens bondestånd och den folkliga självstyrelsen i härad och socknar». Riksdagen biföll motionerna, och riksgäldskontoret fick i uppdrag att låta ombesörja tryckningen av denna förteckning, som utkom i tryck 1937. Det har visat sig, att denna förteckning har varit en mycket använd bok i bibliotek och för enskild forskare. Efter utgivandet av ovan nämnda förteckning har samme författare utarbetat en förteckning över ledamöterna i bondeståndet 1600—1697, som föreligger i manuskript och som skulle bli en synnerligen värdefullt komplement till den redan tryckta förteckningen, vilket framgår av vid motionen fogade intyg. Innan manuskriptet lämnas till trycket, har författaren uttalat en önskan, att i likhet med vad som skedde med den förra förteckningen riksgäldskontoret underställer manuskriptet en vetenskaplig granskning. Den förra förteckningen trycktes i en upplaga av 2 000 ex., men på grund av ökade tryckningskostnader och på grund av pappersbristen bör upplagan kunna minskas till 500 ex. för utdelning till bibliotek och riksdagens ledamöter, och skulle trycknings- och häftningskostnaderna uppgå till 4 500 kronor, vartill kommer kostnaden för den vetenskapliga granskningen.

Över motionerna har utskottet införskaffat utlåtande av *fullmäktige i riksgäldskontoret*, som i skrivelse den 17 februari 1949 anfört följande:

Den år 1935 beslutade förteckningen utkom av trycket 1937 i en upplaga av 1 200 ex. Utöver kostnaderna för arbetets tryckning hade utbetalats *Bihang till riksdagens protokoll 1949. 8 saml. Nr 8.*

såsom arvoden: till Mårtensson 1 500 kronor och för vetenskaplig granskning av manuskriptet 1 000 kronor.

Vad angår det genom motionerna framlagda förslaget hava fullmäktige — under förutsättning att riksdagen beviljar erforderliga medel för tryckning av den nu i manuskript föreliggande förteckningen och för en före tryckningen verkställd vetenskaplig granskning av detsamma — icke något att erinra mot förslaget.

Enligt vad utskottet inhämtat, har något författararvode icke avsetts skola utgå för nu ifrågavarande förteckning, enär Mårtensson förbehållit sig att för egen räkning utgiva en särskild upplaga av densamma.

Utskottet. Enligt utskottets mening bör ifrågavarande, av förre materialförvaltaren L. Mårtensson upprättade förteckning över bondeståndets ledamöter under tiden 1600—1697, liksom tidigare skett i fråga om en av Mårtensson uppgjord dylik förteckning för tiden 1710—1800, befordras till trycket. Utskottet tillstyrker därför bifall till de i ämnet väckta motionerna. Det synes böra ankomma på fullmäktige i riksgäldskontoret att ombesörja tryckningen. Före tryckningen bör, såsom fullmäktige förutsatt, arbetet underkastas vetenskaplig granskning.

Vidkommande kostnaderna hava dessa i motionerna beräknats till omkring 4 500 kronor för tryckning och bindning av förteckningen i en upplaga av 500 exemplar, vartill skulle komma kostnaden för den vetenskapliga granskningen, uppskattad till 1 000 kronor. För ändamålet torde fullmäktige böra bemyndigas att av förslagsanslaget till Riksdagen: Utgivande av särskilda publikationer disponera ett belopp av förslagsvis 5 500 kronor.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande likalydande motioner I: 109 och II: 128, må

dels uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att i överensstämmelse med vad ovan sagts låta till trycket befordra en av förre materialförvaltaren L. Mårtensson upprättad förteckning över bondeståndets ledamöter under tiden 1600—1697;

dels ock bemyndiga fullmäktige att för ifrågavarande ändamål disponera ett belopp av förslagsvis 5 500 kronor från förslagsanslaget till Riksdagen: Utgivande av särskilda publikationer.

Stockholm den 8 mars 1949.

På bankoutskottets vägnar:

ÅKE WIBERG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Leander*, Lundqvist, Näsgård, Petersson i Karlskrona, Mogård, Andersson i Tidaholm, Persson i Älvdalsåsen* och Johannesson;

från andra kammaren: herrar Wiberg, Andersson i Munkaljungby, Fröderberg*, Persson i Norrby, Nilsson i Landskrona, Schmidt, Svensson i Alingsås och fru Humla.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.